DZIENNIK USTAW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 2 października 2026 r.

Poz. 1290

USTAWA

z dnia 4 września 2026 r.

o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze oraz ustawy o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej

Art. 1. W ustawie z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2024 r. poz. 1564, z 2025 r. poz. 1172 oraz z 2026 r. poz. 370 i 846) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1c w brzmieniu:

„1a. Godłem adwokatury jest srebrny orzeł w koronie wznoszący się do lotu, stojący na białej wstędze z dewizą Prawo, Ojczyzna, Honor otoczony liśćmi wawrzynu i dębu. Wzór godła stanowi załącznik do ustawy.

1b. Strojem urzędowym adwokata jest toga, z żabotem i wypustką w kolorze ciemnej zieleni.

1c. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór stroju urzędowego adwokatów biorących udział w rozprawach sądowych, uwzględniając uroczysty charakter stroju, odpowiedni do powagi sądu i utrwalonej tradycji.”;

2) po art. 1 dodaje się art. 1a w brzmieniu:

„Art. 1a. Działalność samorządu zawodowego adwokatury, zwanego dalej „samorządem adwokackim”, jest finansowana:

1) ze składek adwokatów i aplikantów adwokackich;
2) z opłat pobieranych w postępowaniu o wpis na listę adwokatów lub listę aplikantów adwokackich;
3) z wpłat dokonywanych przez izby adwokackie, stanowiących ich udział w pokrywaniu wydatków budżetowych Naczelnej Rady Adwokackiej;
4) z dochodów z innych źródeł, w szczególności z:
   a) dotacji i subwencji,
   b) darowizn,
   c) spadków i zapisów,
   d) własnej działalności i dochodów z własnego majątku.”;

3) w art. 3:

a) w ust. 1:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Zadaniem samorządu adwokackiego jest:”,

– w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7–13 w brzmieniu:

„7) działanie na rzecz ochrony zawodu adwokata, w tym występowanie w obronie godności zawodu adwokata oraz indywidualnych i zbiorowych interesów członków adwokatury;

8) prowadzenie instytucji samopomocowych oraz podejmowanie innych form pomocy dla członków adwokatury;

9) współdziałanie z organami administracji publicznej oraz organizacjami pozarządowymi, w szczególności z samorządami zrzeszającymi inne zawody zaufania publicznego w kraju i za granicą, w sprawach dotyczących:

a) ochrony praw i wolności obywatelskich,

b) wzmacniania i ochrony samorządności zawodów zaufania publicznego,

c) wizerunku adwokatury;

10) działanie na rzecz integracji środowiska adwokackiego;

11) organizowanie i tworzenie warunków do rozstrzygania sporów w drodze postępowania polubownego albo mediacyjnego, a także prowadzenie działalności w tym zakresie;

12) działania w zakresie edukacji prawnej;

13) realizacja innych zadań statutowych albo określonych w przepisach odrębnych.”,

b) w ust. 2 po wyrazie „samorządu” dodaje się wyraz „adwokackiego”,

c) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Samorządowi adwokackiemu przysługują uprawnienia organizacji pozarządowej, o której mowa w art. 8 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2026 r. poz. 468, 473, 830, 1003 i 1046), organizacji społecznej, o której mowa w art. 90 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2026 r. poz. 490, 421, 638, 760, 882 i 901), oraz organizacji społecznej, o której mowa w art. 9 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2026 r. poz. 143 i 846).”;

4) w art. 4 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zawód adwokata polega na świadczeniu pomocy prawnej, a w szczególności na:

1) udzielaniu porad prawnych;

2) sporządzaniu opinii prawnych;

3) opracowywaniu projektów aktów prawnych, w tym projektów aktów normatywnych;

4) występowaniu w charakterze pełnomocnika lub obrońcy przed sądami, trybunałami i innymi organami władzy publicznej lub podmiotami działającymi w ich imieniu;

5) sporządzaniu dokumentów prawnych i ich projektów, w tym umów, regulaminów i statutów.”;

5) w art. 4b:

a) w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) jeżeli został uznany za niezdolnego do wykonywania zawodu;”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Zakaz przewidziany w ust. 1 pkt 1 nie dotyczy pracowników dydaktycznych, badawczych i badawczo-dydaktycznych.”;

6) art. 4c otrzymuje brzmienie:

„Art. 4c. 1. O niezdolności adwokata do wykonywania zawodu orzeka okręgowa rada adwokacka. Postępowanie w przedmiocie stwierdzenia niezdolności adwokata do wykonywania zawodu wszczyna się z urzędu albo na wniosek dziekana okręgowej rady adwokackiej.

2. W postępowaniu o stwierdzenie niezdolności adwokata do wykonywania zawodu okręgowa rada adwokacka wyznacza pełnomocnika z urzędu, jeżeli adwokat go nie ustanowi.

3. W razie wszczęcia postępowania o stwierdzenie niezdolności do wykonywania zawodu okręgowa rada adwokacka może zawiesić adwokata tymczasowo w wykonywaniu czynności zawodowych. To samo uprawnienie przysługuje okręgowej radzie adwokackiej wtedy, gdy przeciwko adwokatowi zostało wszczęte postępowanie o ubezwłasnowolnienie. Wszczęcie postępowania o stwierdzenie niezdolności do wykonywania zawodu nie wymaga wysłuchania adwokata.

4. W postępowaniu o stwierdzenie niezdolności adwokata do wykonywania zawodu okręgowa rada adwokacka może wystąpić do podmiotu dysponującego informacjami lub dokumentacją zawierającą informacje niezbędne do rozstrzygnięcia w postępowaniu o stwierdzenie niezdolności adwokata do wykonywania zawodu i żądać ich udostępnienia na potrzeby tego postępowania. Okręgowa rada adwokacka może zobowiązać adwokata do przeprowadzenia badań, które są niezbędne do rozstrzygnięcia postępowania o stwierdzenie niezdolności do wykonywania zawodu i do udostepnienia ich wyników.

5. W postępowaniu o stwierdzenie niezdolności adwokata do wykonywania zawodu okręgowa rada adwokacka może wyznaczyć biegłego lub biegłych posiadających wiadomości specjalne z dziedziny podlegającej ocenie jako podstawa stwierdzenia niezdolności do wykonywania zawodu spośród osób wpisanych na listę biegłych sądowych prowadzoną przez sądy okręgowe w celu uzyskania opinii dotyczącej występowania po stronie adwokata podstaw do stwierdzenia niezdolności adwokata do wykonywania zawodu.

6. Okręgowa rada adwokacka podejmuje uchwałę o niezdolności adwokata do wykonywania zawodu po zapoznaniu się z dokumentacją i opinią biegłych oraz po wysłuchaniu adwokata i jego pełnomocnika.

7. Postępowanie o stwierdzenie niezdolności adwokata do wykonywania zawodu powinno być zakończone bez zbędnej zwłoki, niepóźniej niż w terminie 6 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, wymagających przeprowadzenia dodatkowych badań lub uzyskania opinii specjalistycznych, termin ten może być przedłużony o kolejne 3 miesiące.

8. Jeżeli przemawia za tym ważny interes publiczny, okręgowa rada adwokacka może nadać uchwale w przedmiocie niezdolności adwokata do wykonywania zawodu rygor natychmiastowej wykonalności.

9. W każdym czasie adwokat, wobec którego podjęto uchwałę na podstawie ust. 1, w przypadku zmiany okoliczności lub ustania podstawy powodującej niezdolność do wykonywania zawodu, może zwrócić się do okręgowej rady adwokackiej o uchylenie albo zmianę tej uchwały.

10. W postępowaniu odwoławczym uprawnienia okręgowej rady adwokackiej przysługują Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej.”;

7) po art. 4c dodaje się art. 4ca w brzmieniu:

„Art. 4ca. 1. W celu przeprowadzenia postępowania, o którym mowa w art. 4c, okręgowa rada adwokacka przetwarza dane osobowe, w tym dane osobowe szczególnych kategorii, o których mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 2016/679”, obejmujące dane dotyczące zdrowia adwokata.

2. Przetwarzanie danych osobowych adwokata, w tym danych szczególnych kategorii, następuje w celu ochrony ważnego interesu publicznego, jakim jest zapewnienie prawidłowego wykonywania zawodu adwokata, ochrona praw i wolności osób korzystających z pomocy prawnej oraz zapewnienie sprawnego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości.

3. Dane osobowe, o których mowa w ust. 1:

1) obejmują wyłącznie informacje niezbędne dla rozstrzygnięcia sprawy;

2) nie mogą być przetwarzane w innych celach niż prowadzenie postępowania, o którym mowa w art. 4c, lub postępowania odwoławczego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej;

3) nie mogą stanowić podstawy do podjęcia działań wobec adwokata innych niż przewidziane w art. 4c.

4. Do przetwarzania danych osobowych, o których mowa w ust. 1, mogą być dopuszczone wyłącznie osoby posiadające pisemne upoważnienie wydane przez dziekana okręgowej rady adwokackiej. Osoby dopuszczone do przetwarzania tych danych osobowych są obowiązane do zachowania ich w tajemnicy.

5. Dostęp do akt postępowania o stwierdzenie niezdolności adwokata do wykonywania zawodu mają wyłącznie:

1) adwokat, którego postępowanie dotyczy, oraz jego pełnomocnik;

2) członkowie okręgowej rady adwokackiej uczestniczący w rozpoznaniu sprawy, posiadający upoważnienie, o którym mowa w ust. 4;

3) podmioty, którym okręgowa rada adwokacka zleciła sporządzenie opinii – w zakresie niezbędnym do jej sporządzenia;

4) pracownicy biura okręgowej rady adwokackiej posiadający upoważnienie, o którym mowa w ust. 4, których udział jest niezbędny dla zapewnienia obsługi organizacyjnej postępowania;

5) inne osoby imiennie upoważnione przez dziekana okręgowej rady adwokackiej, których udział w postępowaniu jest niezbędny – w zakresie określonym w upoważnieniu.

6. Okręgowa rada adwokacka zapewnia ochronę danych osobowych, o których mowa w ust. 1, poprzez wdrożenie odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych, uwzględniających charakter, zakres, kontekst i cele przetwarzania oraz ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych, w szczególności obejmujących środki zapewniające poufność, integralność i rozliczalność przetwarzania danych osobowych.

7. Środki, o których mowa w ust. 6, obejmują w szczególności:

1) przechowywanie dokumentacji zawierającej dane o stanie zdrowia w wydzielonych, zamykanych szafach lub pomieszczeniach o ograniczonym dostępie lub w systemach teleinformatycznych zabezpieczonych przed dostępem osób nieuprawnionych;

2) stosowanie zasad ograniczonego dostępu do danych, w tym przyznawanie imiennych upoważnień do przetwarzania danych wyłącznie osobom, dla których dostęp do tych danych jest niezbędny do realizacji określonych zadań;

3) prowadzenie rejestru osób, którym udostępniono akta postępowania, z podaniem daty, zakresu udostępnienia oraz podstawy prawnej;

4) stosowanie środków zapewniających poufność i integralność danych przetwarzanych w systemach teleinformatycznych, w tym pseudonimizacji, szyfrowania oraz mechanizmów uwierzytelniania użytkowników;

5) rejestrowanie i monitorowanie dostępu do dokumentów zawierających dane o stanie zdrowia w postaci elektronicznej;

6) niszczenie lub trwałe usuwanie kopii dokumentów zawierających dane o stanie zdrowia niezwłocznie po ustaniu potrzeby ich dalszego przetwarzania, zgodnie z przyjętymi okresami przechowywania;

7) określenie zasad archiwizacji dokumentacji oraz w miarę możliwości, anonimizacji danych w aktach archiwalnych.

8. Osoby uczestniczące w czynnościach związanych z przetwarzaniem danych, o których mowa w ust. 1, są obowiązane zachować poufność tych danych również po zakończeniu wykonywania powierzonych im zadań.

9. Dokumentacja dotycząca stanu zdrowia adwokata zgromadzona w postępowaniu, o którym mowa w art. 4c, przechowywana jest w aktach sprawy przez okres:

1) 5 lat od dnia uprawomocnienia się uchwały kończącej postępowanie – w przypadku uchwały stwierdzającej niezdolność adwokata do wykonywania zawodu;

2) 2 lat od dnia uprawomocnienia się uchwały kończącej postępowanie – w przypadku uchwały stwierdzającej brak podstaw do orzeczenia niezdolności do wykonywania zawodu adwokata.

10. Po upływie okresów, o których mowa w ust. 9, dokumentacja dotycząca stanu zdrowia adwokata podlega zniszczeniu w sposób uniemożliwiający odtworzenie zawartych w niej danych. Z czynności zniszczenia sporządza się protokół.

11. Przepisy ust. 1–10 stosuje się odpowiednio do postępowania odwoławczego prowadzonego przez Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej. Pisemne upoważnienie, o którym mowa w ust. 4, wydaje Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej.”;

8) w art. 7:

a) uchyla się ust. 1 i 2,

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Adwokat podczas wykonywania czynności zawodowych lub w związku z ich wykonywaniem korzysta z ochrony przysługującej funkcjonariuszowi publicznemu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383, 1818 i 1872 oraz z 2026 r. poz. 902 i 988).”;

9) w art. 8a w ust. 3 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Okręgowa rada adwokacka właściwa ze względu na miejsce siedziby zawodowej adwokata jest obowiązana przeprowadzać kontrole spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 1.”;

10) w art. 10 dotychczasowe brzmienie oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Czynności organów adwokatury i organów izb adwokackich, a także osób wchodzących w ich skład, mogą być dokumentowane w postaci elektronicznej i opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym.”;

11) w art. 11 w ust. 3 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Ograniczenie to odnosi się także do Rzecznika Dyscyplinarnego Adwokatury, Prezesa Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, Przewodniczącego Wyższej Komisji Rewizyjnej, rzecznika dyscyplinarnego, prezesa sądu dyscyplinarnego oraz przewodniczącego komisji rewizyjnej.”;

12) w art. 12 dodaje się ust. 3–10 w brzmieniu:

„3. Uchwały organów adwokatury i organów izb adwokackich zapadają większością głosów. W razie równej liczby głosów rozstrzyga przewodniczący obradom, który ujawnia swój głos, także w przypadku głosowania tajnego.

4. Uchwały organów adwokatury i organów izb adwokackich, w tym stanowiące akty z zakresu administracji publicznej, podpisuje przewodniczący ich posiedzeniom lub działający z upoważnia przewodniczącego inny członek danego organu biorący udział w głosowaniu.

5. Organy adwokatury i organy izb adwokackich obradują w trybie stacjonarnym.

6. Zjazd, zgromadzenie lub posiedzenie organu adwokatury lub organu izby adwokackiej może odbyć się w trybie zdalnym przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość zapewniających dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym w sposób, który nie wymaga obecności w tym samym miejscu uprawnionych do udziału oraz do podejmowania uchwał.

7. Zjazd, zgromadzenie lub posiedzenie organu adwokatury lub organu izby adwokackiej może odbyć się w ten sposób, że uprawnieni do udziału mogą wziąć w nim udział w trybie hybrydowym – według swego wyboru – w trybie stacjonarnym lub w trybie zdalnym.

8. Zwołanie zgromadzenia lub zjazdu w trybie zdalnym lub w trybie hybrydowym wymaga uchwały podjętej przez organ zwołujący większością co najmniej 3/4 głosów.

9. Odbycie posiedzenia Naczelnej Rady Adwokackiej, Wyższej Komisji Rewizyjnej, okręgowej rady adwokackiej lub komisji rewizyjnej w trybie określonym w ust. 6 lub 7 następuje na zarządzenie odpowiednio Prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej, Przewodniczącego Wyższej Komisji Rewizyjnej, dziekana lub przewodniczącego komisji rewizyjnej, w którym określa się tryb obrad. Tryb obrad zjazdu lub zgromadzenia określa w uchwale organ zwołujący.

10. Uchwały organów adwokatury i organów izb adwokackich mogą być, na zarządzenie osób wskazanych w ust. 9, podejmowane także w trybie obiegowym.”;

13) w art. 16a:

a) w ust. 1 wyrazy „rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.[1)])” zastępuje się wyrazami „rozporządzenia 2016/679”,

b) w ust. 2 wyrazy „rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)” zastępuje się wyrazami „rozporządzenia 2016/679”;

14) art. 16b i art. 16c otrzymują brzmienie:

„Art. 16b. Obowiązek zachowania tajemnicy, o której mowa w art. 6, nie ustaje, w przypadku gdy z żądaniem ujawnienia informacji uzyskanych przez adwokata w związku z udzielaniem pomocy prawnej występuje organ nadzorczy, którego sprawa dotyczy w rozumieniu art. 4 pkt 22 rozporządzenia 2016/679.

Art. 16c. 1. Okres przechowywania danych osobowych ustala administrator zgodnie z celami ich przetwarzania, biorąc pod uwagę terminy, o których mowa w ust. 2. Przepisy ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781 oraz z 2026 r. poz. 252, 548 i 1003) stosuje się. Administrator dokonuje przeglądu tych danych co 5 lat w celu ustalenia niezbędności ich dalszego przechowywania.

2. Okres przechowywania danych osobowych wynosi:

1) 10 lat od końca roku, w którym zakończyło się postępowanie, w którym dane osobowe zostały zgromadzone – w przypadku danych osobowych przetwarzanych:

a) w toku prowadzonych przez organy adwokatury postępowań:

– administracyjnych,

– w zakresie skarg i wniosków,

– innych przewidzianych przez ustawę lub wydane na podstawie ustawy akty prawne organów adwokatury dotyczących adwokatów, aplikantów adwokackich lub osób ubiegających się o wpis na listę adwokatów lub listę aplikantów adwokackich,

b) w ramach nadzoru nad postępowaniami, o których mowa w lit. a;

[1)] Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2.

2) 15 lat od końca roku, w którym zakończyło się postępowanie, w którym dane osobowe zostały zgromadzone – w przypadku danych osobowych przetwarzanych w toku prowadzonych przez organy adwokatury postępowań dyscyplinarnych wobec adwokatów i aplikantów adwokackich oraz podczas wykonywania przewidzianych przez ustawę kompetencji nadzorczych nad postępowaniami dyscyplinarnymi w sprawach adwokatów i aplikantów adwokackich.”;

15) po art. 16c dodaje się art. 16d i art. 16e w brzmieniu:

„Art. 16d. 1. Naczelna Rada Adwokacka jest administratorem danych osobowych przetwarzanych w celach realizacji zadań lub obowiązków przez Krajowy Zjazd Adwokatury, Naczelną Radę Adwokacką, Wyższą Komisję Rewizyjną, Wyższy Sąd Dyscyplinarny i Rzecznika Dyscyplinarnego Adwokatury.

2. Izby adwokackie są administratorami danych osobowych przetwarzanych w celach realizacji zadań lub obowiązków przez zgromadzenia izb adwokackich, okręgowe rady adwokackie, komisje rewizyjne, sądy dyscyplinarne oraz rzeczników dyscyplinarnych.

Art. 16e. 1. Naczelna Rada Adwokacka oraz izby adwokackie mogą realizować obowiązek, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia 2016/679, przez udostępnienie informacji, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia, w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej, na swojej stronie internetowej lub w widocznym miejscu w swojej siedzibie.

2. W związku z przetwarzaniem danych osobowych przez Naczelną Radę Adwokacką i izby adwokackie w toku realizacji zadań lub obowiązków określonych w ustawie prawo, o którym mowa w art. 15 ust. 1 lit. g rozporządzenia 2016/679, przysługuje w zakresie, w jakim nie ma wpływu na ochronę praw i wolności osoby, od której dane pozyskano.

3. Wystąpienie z żądaniem, o którym mowa w art. 18 ust. 1 rozporządzenia 2016/679, nie wpływa na realizację uprawnień Naczelnej Rady Adwokackiej lub izb adwokackich oraz na tok i wynik postępowania.”;

16) w art. 37a ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Dziekan z urzędu wyznacza zastępcę, a w razie potrzeby zastępców adwokata, o którym mowa w ust. 1, niemającego czasowo albo trwale możliwości wykonywania zawodu, jak również w przypadku skreślenia go z listy adwokatów. Zarządzenie dziekana stanowi upoważnienie adwokata do prowadzenia sprawy i wymaga formy pisemnej.”;

17) w art. 40 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) uchwalanie budżetu izby i ustalanie wysokości składek miesięcznych lub rocznych na potrzeby izby;”;

18) w art. 42 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Prezesowi sądu dyscyplinarnego, rzecznikowi dyscyplinarnemu i przewodniczącemu komisji rewizyjnej przysługuje prawo do uczestnictwa w posiedzeniach okręgowej rady adwokackiej.”;

19) w art. 44 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Okręgowa rada adwokacka może, w drodze uchwały, zawiesić w czynnościach zawodowych adwokata, który zalega z zapłatą z tytułu składki członkowskiej uchwalonej przez zgromadzenie izby, stanowiącą trzykrotność składki miesięcznej lub 1/4 składki rocznej, a także adwokata, który zalega z zapłatą z tytułu składki lub jej części na ubezpieczenie obowiązkowe, o którym mowa w art. 8a ust. 1, w ramach umowy generalnej zawartej przez Naczelną Radę Adwokacką, w terminie ustalonym przez izbę adwokacką na dany rok ubezpieczeniowy i nie uregulował całości zadłużenia, mimo uprzedniego wezwania, w terminie wskazanym w tym wezwaniu. Uchwała o zawieszeniu adwokata w czynnościach zawodowych z powodu, o którym mowa w zdaniu pierwszym, jest natychmiast wykonalna i obowiązuje do czasu uiszczenia przez adwokata całej należności istniejącej w dniu podjęcia uchwały o zawieszeniu w czynnościach zawodowych.”;

20) w art. 45:

a) uchyla się ust. 2,

b) w ust. 3 skreśla się zdanie drugie;

21) w art. 48 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Dziekan reprezentuje izbę adwokacką, a także okręgową radę adwokacką, kieruje ich pracami, przewodniczy na posiedzeniach okręgowej rady adwokackiej oraz wykonuje inne czynności przewidziane w niniejszej ustawie.”;

22) art. 49 otrzymuje brzmienie:

„Art. 49. 1. Okręgowa rada adwokacka prowadzi listę adwokatów i listę aplikantów adwokackich.

2. Listy zawierają następujące informacje dotyczące adwokata i aplikanta adwokackiego:

1) imię (imiona) i nazwisko;
2) numer i datę wpisu na listę;
3) datę i miejsce urodzenia;
4) miejsce zamieszkania;
5) numer PESEL (jeśli został nadany);
6) datę uchwały o wpisie na listę;
7) datę uchwały o skreśleniu z listy;
8) informację o zawieszeniu w czynnościach zawodowych;
9) formę wykonywania zawodu i miejsce siedziby zawodowej wyznaczonej zgodnie z art. 70;
10) adres do korespondencji, numer telefonu, adres poczty elektronicznej i adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych;
11) datę złożenia ślubowania;
12) przyporządkowanie adwokata do sądu właściwego ze względu na siedzibę zawodową;
13) deklarację o gotowości do udzielania pomocy prawnej z urzędu oraz zakresu tej gotowości;
14) w przypadku aplikantów adwokackich – informację o prawie zastępowania adwokata w zakresie określonym w art. 77 ust. 1 i 2.

3. Na wniosek adwokata lista może zawierać dodatkowe informacje obejmujące:

1) preferowane dziedziny praktyki (niewięcej niż pięć);
2) dodatkowe, inne niż wyznaczona siedziba zawodowa, miejsce wykonywania zawodu;
3) znajomość języka obcego w stopniu umożliwiającym wykonywanie czynności zawodowych w tym języku;
4) inne dane kontaktowe służące wykonywaniu zawodu, w szczególności adres strony internetowej lub dodatkowy adres poczty elektronicznej.

4. Na wniosek aplikanta adwokackiego lista może zawierać dodatkową informację, o której mowa w ust. 3 pkt 3.

5. Okręgowa rada adwokacka prowadzi listę prawników zagranicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej oraz listę adwokatów niewykonujących zawodu.

6. Do listy prawników zagranicznych i listy adwokatów niewykonujących zawodu przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

7 . Okręgowa rada adwokacka prowadzi listy, o których mowa w ust. 1 i 5, w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 58a ust. 1, udostępnianym przez Naczelną Radę Adwokacką. Listy prowadzone są przy zachowaniu środków technicznych i organizacyjnych zapewniających poufność, integralność i dostępność przetwarzanych w nich danych osobowych.

8. Okręgowa rada adwokacka udostępnia Naczelnej Radzie Adwokackiej i innym organom adwokatury dane osobowe przetwarzane w listach, o których mowa w ust. 1 i 5, w celu realizacji ustawowych zadań Naczelnej Rady Adwokackiej i innych organów adwokatury – w zakresie niezbędnym do ich realizacji.

9. Udostępnianie innym podmiotom danych osobowych przetwarzanych w listach, o których mowa w ust. 1 i 5, następuje w zakresie i na zasadach przewidzianych w art. 58a.”;

23) po art. 49 dodaje się art. 49a w brzmieniu:

„Art. 49a. 1. Naczelna Rada Adwokacka prowadzi Krajowy Rejestr Adwokatów i Aplikantów Adwokackich, zwany dalej „Rejestrem”.

2. Rejestr jest jawny.

3. Każdy ma prawo dostępu do danych zawartych w Rejestrze za pośrednictwem strony internetowej.

4. W Rejestrze są dostępne informacje dotyczące adwokatów, aplikantów adwokackich i prawników zagranicznych, o których mowa w art. 49 ust. 2 pkt 1, 2 i 10 oraz w ust. 3. W przypadku adwokatów niewykonujących zawodu w Rejestrze dostępne są informacje, o których mowa w art. 49 ust. 2 pkt 1 i 2, oraz wzmianka o niewykonywaniu zawodu.

5. Okręgowe rady adwokackie przekazują Naczelnej Radzie Adwokackiej dane niezbędne do prowadzenia Rejestru oraz na bieżąco aktualizują te dane w systemie teleinformatycznym udostępnianym przez Naczelną Radę Adwokacką. Dane przetwarzane w Rejestrze są aktualizowane niezwłocznie po dokonaniu wpisu na listę adwokatów, listę aplikantów adwokackich, listę prawników zagranicznych lub listę adwokatów niewykonujących zawodu albo skreśleniu z niej.”;

24) w art. 51 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Sąd dyscyplinarny orzeka w składzie trzech sędziów.”;

25) w art. 54 w ust. 2 skreśla się wyraz „okręgowych”;

26) w art. 58:

a) po pkt 11a dodaje się pkt 11b i 11c w brzmieniu:

„11b) ustalanie wysokości zryczałtowanej opłaty za czynności okręgowych rad adwokackich związane z dokonaniem wpisu na listę adwokatów i listę aplikantów adwokackich;

11c) zawieranie generalnych umów ubezpieczenia, o którym mowa w art. 8a ust. 1, oraz ustalanie zasad objęcia nimi adwokatów i rozliczania przez nich składek na to ubezpieczenie;”,

b) w pkt 12:

– lit. m otrzymuje brzmienie:

„m) dopełnienia obowiązku zawodowego adwokatów w zakresie doskonalenia zawodowego i uprawnień organów samorządu adwokackiego służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku przez adwokatów,”,

– dodaje się lit. n–p w brzmieniu:

„n) prowadzenia gospodarki finansowej samorządu adwokackiego,

o) urzędowania kancelarii sądów dyscyplinarnych i kancelarii Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, w tym określania wysokości opłaty za wydanie odpisów lub kopii dokumentów z akt postępowania dyscyplinarnego,

p) rozliczania kosztów postępowania dyscyplinarnego pomiędzy izbami adwokackimi oraz pomiędzy izbami adwokackimi a Naczelną Radą Adwokacką;”,

c) w pkt 15 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 16–18 w brzmieniu:

„16) uchwalanie zbioru zasad etyki adwokackiej i godności zawodu adwokata;

17) uchwalenie regulaminu określającego sposób i tryb korzystania z systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 58a ust. 1, w szczególności zakres funkcjonalności tego systemu oraz tryb uwierzytelniania użytkowników, mając na względzie konieczność zapewnienia bezpieczeństwa i integralności przetwarzanych danych oraz sprawność wymiany informacji między organami adwokatury a podmiotami, o których mowa w art. 58a ust. 2;

18) podejmowanie innych uchwał.”;

27) art. 58a otrzymuje brzmienie:

„Art. 58a. 1. Naczelna Rada Adwokacka zapewnia za pośrednictwem systemu teleinformatycznego dostęp do list, o których mowa w art. 49 ust. 1 i 5, wyłącznie uprawnionym podmiotom, w zakresie niezbędnym do realizacji ich zadań ustawowych.

2. Dostęp, o którym mowa w ust. 1, przysługuje:

1) sądom,

2) Ministrowi Sprawiedliwości,

3) prokuraturze,

4) Krajowej Administracji Skarbowej

– w zakresie obejmującym informacje, o których mowa w art. 49 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz 5–14.

3. System teleinformatyczny, o którym mowa w ust. 1, w ramach minimalnej funkcjonalności umożliwia:

1) weryfikację danych zawartych w systemie w zakresie obejmującym informacje, o których mowa w art. 49 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz 5–14;

2) automatyczne obsłużenie zapytania pochodzącego z systemu teleinformatycznego podmiotów, o których mowa w ust. 2;

3) odnotowanie każdej zmiany dotyczącej osoby, której dane są przechowywane w systemie.”;

28) w art. 59:

a) w ust. 1 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Naczelną Radę Adwokacką reprezentuje Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej, który kieruje jej pracami, przewodniczy posiedzeniom oraz wykonuje inne czynności przewidziane w niniejszej ustawie.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej sprawuje czynności należące do zakresu działania Naczelnej Rady Adwokackiej, z wyjątkiem czynności wymienionych w art. 58 pkt 1a, 2, 5a, 5b, 11–11b, 12 i 16.”,

c) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej jest organem wykonawczym Naczelnej Rady Adwokackiej. Posiedzeniami Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej kieruje i przewodniczy im Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej.”;

29) w art. 63 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Prezes Wyższego Sądu Dyscyplinarnego może brać udział w posiedzeniach Naczelnej Rady Adwokackiej i posiedzeniach jej Prezydium oraz przedstawiać informacje o stanie spraw dyscyplinarnych.”;

30) w art. 63a dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Rzecznik Dyscyplinarny Adwokatury może brać udział w posiedzeniach Naczelnej Rady Adwokackiej i posiedzeniach jej Prezydium oraz przedstawiać informacje o stanie spraw dyscyplinarnych.”;

31) w art. 64 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przewodniczący Wyższej Komisji Rewizyjnej może brać udział w posiedzeniach Naczelnej Rady Adwokackiej i posiedzeniach jej Prezydium oraz przedstawiać informacje o wynikach przeprowadzonych kontroli.”;

32) w art. 68:

a) w ust. 3:

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) informację o niefigurowaniu w Krajowym Rejestrze Karnym osoby ubiegającej się o wpis opatrzoną datą niewcześniejszą niż miesiąc przed dniem złożenia wniosku;”,

– w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8–12 w brzmieniu:

„8) oświadczenie o korzystaniu w pełni z praw publicznych i posiadanej zdolności do czynności prawnych oraz o toczących się wobec niej postępowaniach o ubezwłasnowolnienie;

9) oświadczenie o zakończonych lub toczących się przeciwko niej postępowaniach karnych, w sprawach o wykroczenia lub postępowaniach dyscyplinarnych;

10) życiorys obejmujący przebieg pracy zawodowej;

11) oryginał dyplomu ukończenia wyższych studiów prawniczych w Rzeczypospolitej Polskiej lub zagranicznych studiów prawniczych uznanych w Rzeczypospolitej Polskiej lub odpis dyplomu uwierzytelniony przez uczelnię lub notariusza;

12) oświadczenie w jakich okręgowych radach adwokackich składała wniosek o wpis na listę adwokatów i o rozstrzygnięciach zapadłych w postępowaniu o wpis – w przypadku jeżeli taki wniosek składała.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Oświadczenia, o których mowa w ust. 3 pkt 2, 8, 9 i 12, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie zamieszcza w nim klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”,

c) po ust. 4 dodaje się ust. 4a–4d w brzmieniu:

„4a. Dostęp do akt postępowania o wpis na listę adwokatów, obejmujących także akta osobowe i akta dyscyplinarne osoby ubiegającej się o wpis mają wyłącznie:

1) osoba, która ubiega się o wpis, oraz jej pełnomocnik;

2) członkowie okręgowej rady adwokackiej, posiadający upoważnienie, o którym mowa w art. 68a ust. 4;

3) pracownicy biura okręgowej rady adwokackiej, których udział jest niezbędny dla zapewnienia obsługi organizacyjnej postępowania, posiadający upoważnienie, o którym mowa w art. 68a ust. 4;

4) inne osoby, których udział w postępowaniu jest niezbędny, posiadające upoważnienie, o którym mowa w art. 68a ust. 4.

4b. W toku prowadzonego postępowania o wpis na listę adwokatów, okręgowa rada adwokacka, a w postępowaniu odwoławczym Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej, a także Minister Sprawiedliwości na etapie postępowania, o którym mowa w art. 69a, mogą odebrać od osoby ubiegającej się o wpis na listę adwokatów oświadczenia obejmujące informacje o innych okolicznościach mających znaczenie dla oceny spełnienia warunków, o których mowa w art. 65. W szczególności w tym trybie możliwe jest pozyskanie informacji:

1) z właściwych prokuratur, sądów i sądów dyscyplinarnych;

2) od właściwego samorządu zawodowego;

3) od pracodawców osoby ubiegającej się o wpis.

4c. Zakres informacji pozyskiwanych ze źródeł, o których mowa w ust. 4b, obejmuje w szczególności:

1) oznaczenie podmiotu prowadzącego postępowanie;

2) sygnaturę lub numer postępowania;

3) kwalifikację prawną czynu zarzucanego osobie ubiegającej się o wpis na listę adwokatów, z opisem zarzucanego czynu, akt oskarżenia wraz z uzasadnieniem;

4) stadium postępowania;

5) datę i rodzaj rozstrzygnięcia w sprawie z uzasadnieniem i wskazaniem rodzaju wymierzonej kary.

4d. Przepisy ust. 1–7 stosuje się odpowiednio do postępowania odwoławczego prowadzonego przez Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej. Pisemne upoważnienie, o którym mowa w art. 68a ust. 4, wydaje Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej.”,

d) uchyla się ust. 6a,

e) ust. 6b otrzymuje brzmienie:

„6b. Od ostatecznej uchwały Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej zainteresowanemu oraz Ministrowi Sprawiedliwości służy skarga do sądu administracyjnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały.”;

33) po art. 68 dodaje się art. 68a w brzmieniu:

„Art. 68a. 1. W celu przeprowadzenia postępowania, o którym mowa w art. 68, okręgowa rada adwokacka przetwarza dane osobowe, w tym dane osobowe dotyczące wyroków skazujących oraz czynów zabronionych. Przetwarzanie tych danych odbywa się na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c oraz e, oraz art. 10 rozporządzenia 2016/679.

2. Przetwarzanie danych osobowych, o których mowa w ust. 1, następuje w celu ochrony ważnego interesu publicznego, jakim jest zapewnienie prawidłowego wykonywania zawodu adwokata, ochrona praw i wolności osób korzystających z pomocy prawnej oraz zapewnienie sprawnego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości.

3. Dane osobowe, o których mowa w ust. 1:

1) obejmują wyłącznie informacje niezbędne dla rozstrzygnięcia sprawy;

2) nie mogą być przetwarzane w innych celach niż przeprowadzenie postępowania o wpis na listę adwokatów lub postępowania odwoławczego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej;

3) nie mogą stanowić podstawy do podjęcia działań wobec adwokata innych niż przewidziane w art. 68.

4. Do przetwarzania danych osobowych, o których mowa w ust. 1, mogą być dopuszczone wyłącznie osoby posiadające pisemne upoważnienie wydane przez dziekana okręgowej rady adwokackiej. Osoby dopuszczone do przetwarzania tych danych są obowiązane do zachowania ich w tajemnicy.

5. Okręgowa rada adwokacka zapewnia ochronę danych osobowych, o których mowa w ust. 1, poprzez wdrożenie odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych, o których mowa w art. 4ca ust. 7.

6. Dokumentacja obejmująca dane osobowe dotyczące wyroków skazujących oraz czynów zabronionych osoby ubiegającej się o wpis na listę adwokatów zgromadzona w postępowaniu, o którym mowa w art. 68, przechowywana jest w aktach sprawy przez okres 10 lat od dnia uprawomocnienia się uchwały kończącej postępowanie – w przypadku uchwały o odmowie wpisu albo o wpisie na listę adwokatów.

7. Po upływie okresów, o których mowa w ust. 6, dokumentacja zawierająca dane osobowe osób, które zostały wpisane na listę adwokatów, dotyczące wyroków skazujących oraz czynów zabronionych podlega zniszczeniu w sposób uniemożliwiający odtworzenie zawartych w niej danych. Z czynności zniszczenia sporządza się protokół.

8. Dokumentacja związana z odmową wpisu na listę adwokatów z powodu niespełnienia warunków określonych w art. 68 w tym dane osobowe kandydatów ubiegających się o wpis na listę adwokatów, jest przechowywana przez okres 10 lat od dnia:

1) podjęcia przez okręgową radę adwokacką uchwały o odmowie wpisu na listę adwokatów – w przypadku kandydatów, którzy nie złożyli odwołania do Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej;
2) uprawomocnienia się uchwały Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej o odmowie wpisu na listę adwokatów – w przypadku kandydatów, którzy nie wnieśli skargi do sądu administracyjnego na uchwałę Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej;
3) prawomocnego zakończenia postępowania przed sądem administracyjnym – w przypadku osób, które wniosły skargę do sądu administracyjnego na uchwałę Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej.

9. Po upływie okresów, o których mowa w ust. 8, dokumentacja związana z odmową wpisu na listę adwokatów podlega zniszczeniu w sposób uniemożliwiający odtworzenie zawartych w niej danych, w tym danych przetwarzanych w systemach teleinformatycznych. Z czynności zniszczenia sporządza się protokół.

10. Przepisy ust. 1–8 stosuje się odpowiednio do postępowania odwoławczego prowadzonego przez Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej. Pisemne upoważnienie, o którym mowa w ust. 4, wydaje Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej.”;

34) w art. 69:

a) w ust. 1 wyrazy „aktami osobowymi” zastępuje się wyrazami „aktami postępowania o wpis na listę adwokatów lub listę aplikantów adwokackich”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli zawarty w aktach postępowania o wpis na listę adwokatów lub listę aplikantów adwokackich wniosek, nie zawiera wszystkich wymaganych informacji lub dokumentów, Minister Sprawiedliwości zwraca uchwałę wraz z aktami postępowania o wpis na listę adwokatów lub listę aplikantów adwokackich do właściwej okręgowej rady adwokackiej w celu uzupełnienia.”;

35) w art. 69a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wpis na listę adwokatów lub listę aplikantów adwokackich uważa się za dokonany, jeżeli Minister Sprawiedliwości nie podpisze sprzeciwu od wpisu w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały wraz z aktami postępowania o wpis na listę. W przypadku, o którym mowa w art. 69 ust. 2, bieg terminu liczy się wówczas od dnia ponownego doręczenia uchwały wraz z aktami postępowania o wpis na listę. Minister Sprawiedliwości wyraża sprzeciw w formie decyzji administracyjnej.”;

36) art. 70 otrzymuje brzmienie:

„Art. 70. Po uzyskaniu wpisu na listę adwokatów adwokat wyznacza swoją siedzibę zawodową i zawiadamia o tym właściwą okręgową radę adwokacką, co najmniej na 3 dni przed dniem rozpoczęcia wykonywania zawodu.”;

37) w art. 71 w ust. 1 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Adwokat zawiadamia o tym okręgową radę adwokacką, co najmniej na 3 dni przed dniem rozpoczęcia wykonywania zawodu w nowej siedzibie.”;

38) w art. 72:

a) w ust. 1 w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 i 10 w brzmieniu:

„9) choćby częściowego ograniczenia zdolności do czynności prawnych;

10) zalegania z zapłatą z tytułu składki albo jej części na ubezpieczenie obowiązkowe, o którym mowa w art. 8a ust. 1, w ramach umowy generalnej zawartej przez Naczelną Radę Adwokacką, w terminie ustalonym przez izbę adwokacką na dany rok ubezpieczeniowy i nieuregulowania całości zadłużenia, mimo uprzedniego wezwania, w terminie wskazanym w tym wezwaniu, chyba że okręgowa rada adwokacka wyraziła zgodę na odroczenie terminu płatności tej składki, albo w przypadku stwierdzenia przez okręgową radę adwokacką niespełnienia przez adwokata obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 8a ust. 1, jeżeli adwokat nie jest objęty umową generalną zawartą przez Naczelną Radę Adwokacką.”,

b) ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Adwokata skreśla się z listy adwokatów również w razie orzeczenia przez sąd dyscyplinarny kary wydalenia z adwokatury – z dniem uprawomocnienia się tego orzeczenia.”,

c) po ust. 1a dodaje się ust. 1b i 1c w brzmieniu:

„1b. Okręgowa rada adwokacka może skreślić adwokata z listy w przypadku zaległości w zapłacie składki członkowskiej uchwalonej przez zgromadzenie izby, stanowiącej dwunastokrotność składki miesięcznej lub w wysokości składki rocznej.

1c. Skreślenia z listy adwokatów z przyczyn wymienionych w ust. 1 pkt 1 i ust. 1a dokonuje dziekan okręgowej rady adwokackiej. Do czynności dziekana nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691).”;

39) w art. 73 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osoba skreślona z listy adwokatów z przyczyn, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2, 4–5, 7, 9 i 10 oraz ust. 1a i 1b, podlega na swój wniosek ponownemu wpisowi na listę, jeżeli spełnia wymagania określone w art. 65, z uwzględnieniem art. 82 ust. 2. W przypadku skreślenia z przyczyn wskazanych w art. 72 ust. 1 pkt 10 lub ust. 1b przed ponownym wpisem na listę wymagane jest uregulowanie całej zaległości w zapłacie składki członkowskiej uchwalonej przez zgromadzenie izby.”;

40) w art. 75:

a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Do aplikantów adwokackich oraz do postępowania o wpis na listę aplikantów adwokackich przepisy art. 6–8, art. 68 ust. 1, ust. 3 pkt 1, 8–11, ust. 3a oraz 4–4d stosuje się odpowiednio.”,

b) w ust. 7 wyraz „prezydium” zastępuje się wyrazem „Prezydium”,

c) w ust. 9 wyraz „prezydium” zastępuje się wyrazem „Prezydium”;

41) w art. 75a:

a) w ust. 1 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Właściwość komisji kwalifikacyjnej obejmuje obszar właściwości jednej okręgowej rady adwokackiej.”,

b) w ust. 5 w zdaniu pierwszym wyraz „wyznaczonej” zastępuje się wyrazem „właściwej”;

42) w art. 75e ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Komisja kwalifikacyjna składa się z pięciu członków. W skład komisji kwalifikacyjnej wchodzą:

1) trzej przedstawiciele Ministra Sprawiedliwości, którzy są sędziami albo sędziami w stanie spoczynku;

2) dwaj przedstawiciele delegowani przez Naczelną Radę Adwokacką.

3. Minister Sprawiedliwości wyznacza przewodniczącego komisji kwalifikacyjnej i jego zastępcę spośród swoich przedstawicieli. Podczas nieobecności przewodniczącego zastępca przewodniczącego jest upoważniony do podejmowania jego czynności.”;

43) w art. 77:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Aplikant radcowski może zastępować adwokata na takich samych zasadach jak aplikant adwokacki.”,

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Aplikant adwokacki może sporządzać projekty pism procesowych, a podpisywać pisma procesowe związane z występowaniem adwokata przed sądami, organami ścigania, organami państwowymi i samorządowymi oraz innymi instytucjami – z wyraźnego upoważnienia adwokata, z wyłączeniem apelacji oraz pism procesowych kierowanych do Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego, Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Stanu.”,

c) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, 2, 4 i 5 oraz art. $35^{[1]}$ ust. 5 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, przysługują również osobie wpisanej na listę adwokatów, a w przypadku, o którym mowa w art. 79 ust. 1 pkt 3, do dnia złożenia ślubowania, niedłużej jednak niż przez okres wskazany w art. 79 ust. 1 pkt 4 lub 5.”;

44) w art. 79 po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. Skreślenia z listy aplikantów adwokackich z powodu śmierci aplikanta, przeniesienia odbywania aplikacji adwokackiej do innej izby adwokackiej oraz przyczyny wymienionej w ust. 1a dokonuje dziekan okręgowej rady adwokackiej. Do czynności dziekana nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.”;

45) w art. 81 w ust. 3a zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Obok kary dyscyplinarnej można orzec dodatkowo obowiązek przeproszenia pokrzywdzonego lub obowiązek innego stosownego postępowania.”;

46) uchyla się art. 85;

47) w art. 91:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Sąd dyscyplinarny izby adwokackiej rozpoznaje:

1) wszystkie sprawy jako sąd pierwszej instancji, z uwzględnieniem ust. 3 pkt 2;

2) odwołania od postanowienia rzecznika dyscyplinarnego o odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego lub jego umorzeniu, z uwzględnieniem ust. 3 pkt 2a.”,

b) w ust. 3:

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) jako sąd pierwszej instancji sprawy członków Naczelnej Rady Adwokackiej, członków Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, członków Wyższej Komisji Rewizyjnej, Rzecznika Dyscyplinarnego Adwokatury, członków okręgowych rad adwokackich, członków sądu dyscyplinarnego, członków komisji rewizyjnej i rzecznika dyscyplinarnego;”,

– po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) odwołania od postanowienia rzecznika dyscyplinarnego o odmowie wszczęcia dochodzenia dyscyplinarnego lub jego umorzeniu, jeżeli postępowanie było prowadzone przeciwko członkom Naczelnej Rady Adwokackiej, członkom Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, członkom Wyższej Komisji Rewizyjnej, Rzecznikowi Dyscyplinarnemu Adwokatury, członkom okręgowych rad adwokackich, członkom sądu dyscyplinarnego, członkom komisji rewizyjnej, rzecznikowi dyscyplinarnemu lub ich dotyczyło;”;

48) art. 91a otrzymuje brzmienie:

„Art. 91a. 1. Od prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie wydanego przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny w drugiej instancji przysługuje stronom, Ministrowi Sprawiedliwości, Rzecznikowi Praw Obywatelskich oraz Prezesowi Naczelnej Rady Adwokackiej kasacja do Sądu Najwyższego.

2. Orzeczenie kończące postępowanie wydane przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny w drugiej instancji jest prawomocne i wykonalne z chwilą ogłoszenia.”;

49) w art. 91d uchyla się ust. 2;

50) w art. 93 w ust. 3 dodaje się zdania drugie i trzecie w brzmieniu:

„Obwinionego należy przesłuchać, jeżeli stawił się na przesłuchanie. Osobie, której nie ogłoszono zarzutów, odpis postanowienia o przedstawieniu zarzutów rzecznik dyscyplinarny doręcza na piśmie, co zastępuje ogłoszenie.”;

51) w art. 93a skreśla się wyrazy „lub o skierowaniu wniosku do dziekana okręgowej rady adwokackiej w trybie art. 85”;

52) w art. 93b:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W toku postępowania dyscyplinarnego pisma kierowane do adwokata lub aplikanta adwokackiego mogą być doręczane także za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres wskazany w Rejestrze. W takim przypadku dowodem doręczenia jest potwierdzenie transmisji danych.”,

b) uchyla się ust. 3;

53) po art. 93b dodaje się art. 93c w brzmieniu:

„Art. 93c. 1. Rzecznik dyscyplinarny izby adwokackiej, Rzecznik Dyscyplinarny Adwokatury albo sąd dyscyplinarny izby adwokackiej może, na każdym etapie postępowania, z własnej inicjatywy za zgodą stron lub na zgodny wniosek stron skierować sprawę do postępowania mediacyjnego.

2. Postępowanie mediacyjne nie powinno trwać dłużej niż miesiąc.

3. Okręgowa rada adwokacka, na okres swojej kadencji, ustala listę mediatorów spośród mediatorów wpisanych na listę prowadzoną przez Naczelną Radę Adwokacką.

4. Postępowanie mediacyjne odbywa się w izbie adwokackiej, w której toczy się postępowanie prowadzone przez rzecznika dyscyplinarnego lub sąd dyscyplinarny.

5. Jeżeli w stosunku do mediatora zachodzą przyczyny wyłączenia wymienione w art. 40 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, stosuje się odpowiednio przepisy art. 41–42 tej ustawy, a w przypadku gdy na liście mediatorów brak jest mediatorów mogących zastąpić mediatora wyłączonego z postępowania, organ który skierował sprawę do postępowania mediacyjnego wskazuje inną izbę adwokacką do przeprowadzenia postępowania mediacyjnego.

6. Mediator po przeprowadzeniu postępowania mediacyjnego sporządza sprawozdanie, które włącza się do akt sprawy.

7. Do postępowania mediacyjnego stosuje się odpowiednio przepisy art. 23a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego i przepisy wydane na podstawie art. 23a § 8 tej ustawy.”;

54) w art. 95a dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Przewodniczący, na wniosek strony, wyraża zgodę na jej udział w rozprawie lub posiedzeniu, prowadzonych jawnie, przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających udział w rozprawie lub posiedzeniu na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku, jeżeli nie stoją temu na przeszkodzie względy techniczne.”;

55) art. 95b otrzymuje brzmienie:

„Art. 95b. 1. Ministrowi Sprawiedliwości i osobom przez niego upoważnionym, Prezesowi Naczelnej Rady Adwokackiej i upoważnionemu przez niego członkowi Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej oraz dziekanowi okręgowej rady adwokackiej, przysługuje w każdym stadium postępowania prawo wglądu do akt i żądania informacji o wynikach postępowania dyscyplinarnego, a także prawo żądania prawomocnych orzeczeń dyscyplinarnych wraz z aktami sprawy lub ich odpisami.

2. Stronom, obrońcom, pełnomocnikom i przedstawicielom ustawowym udostępnia się akta sprawy oraz daje możliwość sporządzenia ich odpisów lub kopii, a także, na ich wniosek, wydaje się odpłatnie kopie dokumentów z akt sprawy. Od kopii wykonanej samodzielnie nie pobiera się opłaty.”;

56) w art. 95j:

a) po ust. 1a dodaje się ust. 1b–1e w brzmieniu:

„1b. W przypadku wymierzenia adwokatowi lub aplikantowi adwokackiemu przez sąd dyscyplinarny kary, o której mowa w art. 81 ust. 1 pkt 6, można z urzędu tymczasowo zawiesić adwokata lub aplikanta adwokackiego w czynnościach zawodowych do czasu prawomocnego zakończenia postępowania.

1c. W przypadku wymierzenia adwokatowi lub aplikantowi adwokackiemu przez sąd dyscyplinarny kary, o której mowa w art. 81 ust. 1 pkt 4 lub 6, sąd dyscyplinarny z urzędu rozstrzyga, przy wydaniu tego orzeczenia, o zastosowaniu środka wskazanego w ust. 1 lub 1b. Po wpływie odwołania od orzeczenia sądu dyscyplinarnego Wyższy Sąd Dyscyplinarny z urzędu rozstrzyga w przedmiocie zastosowania środka wskazanego w ust. 1 lub 1b.

1d. Zażalenie na postanowienie w przedmiocie tymczasowego zawieszenia w czynnościach zawodowych wydane po raz pierwszy przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny rozpoznaje ten sąd w innym składzie.

1e. Środek przewidziany w ust. 1–1c, do czasu uprawomocnienia się orzeczenia, może w każdym czasie ulec zmianie lub uchyleniu, na wniosek adwokata lub aplikanta adwokackiego, jeżeli ustaną przyczyny wskutek, których został on zastosowany lub powstaną przyczyny uzasadniające jego uchylenie albo zmianę.”,

b) w ust. 2 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Na postanowienie w przedmiocie tymczasowego zawieszenia w czynnościach zawodowych przysługuje zażalenie.”;

57) w art. 95l dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Koszty postępowania dyscyplinarnego prowadzonego przez Rzecznika Dyscyplinarnego Adwokatury lub przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym, w części przypadającej na ten etap postępowania, przypadają na rzecz Naczelnej Rady Adwokackiej.”;

58) w art. 95ł po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Usunięcie wzmianki dyscyplinarnej o ukaraniu dyscyplinarnym i zatarcie kary dyscyplinarnej nie może nastąpić, jeżeli ukarany nie zapłacił w całości kary pieniężnej lub kosztów postępowania dyscyplinarnego.”;

59) po art. 95ł dodaje się art. 95ła w brzmieniu:

„Art. 95ła. 1. W celu przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego właściwy organ adwokatury albo organ izby adwokackiej przetwarza dane osobowe na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c i e, art. 9 ust. 2 lit. g oraz art. 10 rozporządzenia 2016/679.

2. Przetwarzanie danych osobowych, o których mowa w ust. 1, następuje w celu ochrony ważnego interesu publicznego, jakim jest zapewnienie prawidłowego wykonywania zawodu adwokata, realizacja zadań samorządu adwokackiego oraz ochrona zaufania publicznego do zawodu adwokata.

3. Dane osobowe, o których mowa w ust. 1:

1) obejmują wyłącznie informacje niezbędne dla rozstrzygnięcia sprawy;
2) nie mogą być przetwarzane w innych celach niż przeprowadzenie postępowania dyscyplinarnego w obu instancjach, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej;
3) nie mogą stanowić podstawy do podjęcia działań wobec adwokata i aplikanta adwokackiego innych niż przewidziane w niniejszym dziale.

4. Do przetwarzania danych osobowych, o których mowa w ust. 1, mogą być dopuszczone wyłącznie osoby posiadające pisemne upoważnienie wydane przez właściwy organ adwokatury albo organ izby adwokackiej. Osoby dopuszczone do przetwarzania tych danych są obowiązane do zachowania ich w tajemnicy.

5. Właściwy organ adwokatury albo organ izby adwokackiej zapewnia ochronę danych osobowych, o których mowa w ust. 1, poprzez wdrożenie odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych, o których mowa w art. 4ca ust. 7.

6. Po upływie okresów, o których mowa w art. 16c, dokumentacja zawierająca dane osobowe szczególnych kategorii oraz dane osobowe dotyczące wyroków skazujących i czynów zabronionych dotyczących osoby, wobec której toczyło się postępowanie dyscyplinarne, podlega zniszczeniu w sposób uniemożliwiający odtworzenie zawartych w niej danych. Z czynności zniszczenia sporządza się protokół.”;

60) po dziale VIII dodaje się dział VIIIa w brzmieniu:

„DZIAŁ VIIIA

Przepisy karne

Art. 95o. 1. Kto, nie będąc uprawnionym posługuje się tytułem zawodowym „adwokat” lub oznacza prowadzoną działalność słowami „kancelaria adwokacka”, „kancelaria adwokatów” lub posługuje się godłem adwokatury lub strojem urzędowym adwokata,

podlega grzywnie od 5000 do 200 000 złotych albo karze ograniczenia wolności albo obu tym karom łącznie.

2. Tej samej karze podlega, kto dopuszcza się czynu określonego w ust. 1 działając w imieniu lub w interesie innego podmiotu.

Art. 95p. 1. Kto, nie będąc do tego uprawnionym gromadzi i udostępnia publicznie wszystkie lub niektóre informacje, o których mowa w art. 49 ust. 2 i 3, bez zgody okręgowej rady adwokackiej lub Naczelnej Rady Adwokackiej, lub prowadzi rejestr lub inne zestawienia obejmujące wszystkie lub niektóre dane wskazane w art. 49 ust. 2 i 3,

podlega grzywnie od 5000 do 200 000 złotych albo karze ograniczenia wolności albo obu tym karom łącznie.

2. Tej samej karze podlega, kto dopuszcza się czynu określonego w ust. 1 działając w imieniu lub w interesie innego podmiotu.

Art. 95q. Orzekanie w sprawach o czyny, o których mowa w art. 95o i art. 95p, następuje w trybie przepisów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego.”;

61) dodaje się załącznik do ustawy w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej ustawy.

Art. 2. W ustawie z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 823) w art. 10 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W przypadkach, o których mowa w art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, dziekan rady okręgowej izby radców prawnych, który udzielił ostrzeżenia, doręcza organowi, o którym mowa w ust. 3, odpis zawiadomienia o udzieleniu ostrzeżenia oraz odpis odwołania, jeżeli zostało wniesione.”.

Art. 3. Organy adwokatury dostosują swoje regulaminy do przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 4. 1. Do postępowań dyscyplinarnych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe, z wyjątkiem przepisów art. 95j ustawy zmienianej w art. 1, które stosuje się w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Do postępowań, o których mowa w art. 4c i art. 85 ustawy zmienianej w art. 1, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

3. Do postępowań o wpis na listę adwokatów, listę aplikantów adwokackich lub listę prawników zagranicznych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

4. Do prawomocnych orzeczeń wydanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, od których wniesiono kasację lub w przypadku których nie upłynął termin jej wniesienia, stosuje się przepisy art. 91a i art. 91d ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

5. Do odbywania posiedzeń organów adwokatury i organów izb adwokackich zwołanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, a niezakończonych przed tym dniem, oraz do podejmowania podczas nich uchwał stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 5. W sprawach, o których mowa w art. 10 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 2, wszczętych i niezakończonych na podstawie art. 85 ustawy zmienianej w art. 1 przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 6. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 7 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 1 ust. 1c ustawy zmienianej w art. 1, jednak niedłużej niż 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 7. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 16, 41 i 42, które wchodzą w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *K. Nawrocki*

Załącznik do ustawy z dnia 4 września 2026 r.
(Dz. U. poz. 1290)

WZÓR GODŁA ADWOKATURY

